

Drift- och underhållsinstruktion

Alla avloppslösningar kräver skötsel och underhåll för att fungera under hela sin livslängd. Behovet av skötsel och underhåll beror på anläggningens typ och storlek. Anläggningens behov av underhåll, kontroll och service ska redovisas i en så kallad drift- och underhållsinstruktion som leverantören av anläggningen bör kunna tillhandahålla och som ska bifogas ansökan eller anmälan. Den är viktig för att fastighetsägaren ska kunna sköta och kontrollera anläggningen på rätt sätt.

Detta informationsblad beskriver vad en sådan drift- och underhållsinstruktion bör innehålla och hur dokumentation av drift och underhåll bör ske.

Innehåll

Drift- och underhållsinstruktionen ska innehålla både den egenkontroll som fastighetsägaren själv behöver göra och den eventuella kontroll som sakkunnig (till exempel en servicefirma) behöver göra och som är nödvändig för att anläggningen ska fungera när den är i drift, till exempel:

- uppgifter om hur anläggningen ska användas för att garantera funktionen
- vilka delar av anläggningen som kräver regelbunden skötsel och kontroll, vad som ska göras och hur ofta. Om det är relevant för anläggningen – instruktion över var och hur det är möjligt att ta ett representativt prov på det renade avloppsvattnet som kommer ut från anläggningen. Exempel på kontrollpunkter och vad som bör ingå i service finns på nästa sida.
- hur man åtgärdar de vanligaste felen på anläggningen
- en journal, i vilken större åtgärder antecknas
- kontaktuppgifter till den som planerar och bygger systemet
- kontaktuppgifter till den som svarar för underhåll, service och övervakning samt uppgift om eventuellt serviceavtal och dess innehåll
- en tydlig slamtömningsinstruktion.

Dokumentation

När anläggningen är i drift ska drift- och underhållsinstruktionen finnas tillgänglig på fastigheten. Den ska hållas aktuell och uppdateras vid förändringar, både av användningen eller i anläggningen. I en journal antecknas resultat av egenkontroll, eventuell service och fysiska åtgärder som till exempel slamsugning och eventuell påfyllnad av fällningskemikalier.

Havs- och vattenmyndighetens uppmanar landets miljöförvaltningar att använda denna information i kontakt med husägare och gräventreprenörer.

Detta infoblad skickades från Havs- och vattenmyndigheten i november 2020.

Kontrollpunkter för en **markbaserad anläggning** (till exempel markbädd eller infiltration) kan vara:

- Slamavskiljningen fungerar som avsett. Intakt T-rör finns. Synliga partiklar går inte vidare från slamavskiljaren.
- Vattennivån i slamavskiljaren är normal, det vill säga nivån ligger vid underkant på utloppsroret.
- Fördelningen mellan spridningsledningarna är jämn.
- Vid utsläppspunkten är vattnet klart och utan tydlig avloppslukt (om anläggningen har ett utlopp).
- Kontroll och journalföring av grundvattennivå om grundvattenrör finns. Avstånd mellan infiltrationsnivå och grundvattenyta följer tillståndet.
- Utträngning av avloppsvatten sker inte från anläggningen.
- Slamtömning sker med föreskrivet intervall.

Kontrollpunkter för en **tekniskt avancerad anläggning** (till exempel minireningsverk) kan vara:

- Lampa lyser vid korrekt drift.
- Fällningskemikalier finns tillgängligt och förbrukningen verkar rimlig.
- Vid utsläppspunkten är vattnet klart och utan tydlig avloppslukt.
- Färgen på slammet i processtanken är normal utifrån leverantörens beskrivning.
- Slamtömning sker med föreskrivet intervall.
- Vid larm: återkommande problem?

I en **fackmannamässig service** av en tekniskt avancerad anläggning bör ingå till exempel:

- Den funktionskontroll som ska göras vid service enligt tillståndet.
- Bedömning av om avloppsanläggningen uppfyller funktionskraven i tillståndet.
- Identifiering av eventuella problem med anläggningen.
- Påfyllning och justering av dosering av fällningskemikalie.
- Kontroll av larmfunktion.
- Rengöring av UV-lampor om sådana finns.
- Undersökning och eventuellt utbyte av slitagedelar.
- Att avloppsägaren meddelas om anläggningen används på ett sätt som stör dess funktion.